

Niittylaukkaneilikka

Backtrift

Armeria maritima ssp. *elongata*

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Rauhoitettu (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Niittylaukkaneilikka kasvaa maanmyötäisistä pikkuruusukkeista muodostuneina tuppaina, joista nousee jopa kymmeniä lehdettömiä ja yleensä kaljuja kukintovanoja. Kapeista, ehytlaitaisista lehdistä muodostuvat lehtiruusukkeet ovat monivuotisia ja talvehtivat vihreinä. Pyöreähköt, mykerömäiset, vaaleanpunaiset kukinnot ovat jopa 40 cm korkeiden vanojen latvoissa. Kukinnon uloimmat suojuslehdet ovat pitkät ja suippokärkiset.

Elinympäristö ja levinneisyys

Valoa vaativa niittylaukkaneilikka kasvaa kuivilla, hiekkaisilla kedoilla, usein merenrannan lähellä. Niittylaukkaneilikkaa on tavattu useilta kymmeniltä kasvupaikoilta Suomenlahden ja Pohjanlahden rannikoilla, mutta monet niistä ovat kuitenkin hävinneet viime vuosikymmeninä. Nykyisin niittylaukkaneilikkaa kasvaa vain Mynämäellä, Laitilassa, Uudessakaupungissa ja Hangossa.

Nykytila ja uhkatekijät

Niittylaukkaneilikka on hävinnyt monilta vanhoilta kasvupaikoiltaan niiden umpeuduttua laidunnuksen ja niiton loputtua. Kasvupaikkoja on tuhoutunut myös soranoton ja rakentamisen takia. Rakentaminen ja elinympäristöjen umpeenkasvu uhkaavat lajia edelleen. Puolet lajin nykyisistä kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan niittylaukkaneilikan kasvupaikkaa tulee hoitaa niittämällä ja laiduntamalla, sekä tarvittaessa varjostavaa puustoa harventamalla.

Lähteet

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.

Ryttäri, T. 1997. Laukkaneilikka – backtrift. Teoksessa Ryttäri, T. & Kettunen, T. (toim.). Uhanalaiset kasvimme. Suomen ympäristökeskus ja Kirjayhtymä Oy, Helsinki. S. 72–73.

Kuva: Terhi Ryttäri